

Labklājības ministrija

Riski sociālā gadījuma vadīšanā ģimenēm ar bērniem un rekomendācijas procesa pilnveidei

**Sociālo pakalpojumu kvalitātes
kontroles departaments**

2015.gada 14.oktobris - 11.novembris

Labklājības ministrija

Sociālais darbs ar ģimenēm ar bērniem (*sistēmisks, koordinēts un pēctecīgs*)

Labklājības ministrija

Klients

(brīvprātīgais vai obligātais)

“Obligātais klients” - klients, par kuru ir informējusi kāda institūcija vai persona un kurš nav brīvprātīgi izvēlējis sociālā darbinieka pakalpojumus

“Brīvprātīgais klients” - klients, kurš pats ir vērsies sociālajā dienestā, ir motivēts uzlabot savu sociālo situāciju un ir gatavs sadarboties ar sociālo darbinieku līdz problēmas atrisinājumam

(“Vadlīnijas valsts un pašvaldību iestāžu speciālistiem darbam ar bērniem ar atkarības problēmām un uzvedības traucējumiem”, vadlīniju autors Biedrība „Latvijas Pašvaldību mācību centrs” un eksperti: Inga Landsmane, Anete Jansone, Sanita Strazdiņa)

Labklājības ministrija

Identificētie riski (novērtēšana)

Nepietiekama informācija par ģimenes riskiem un resursiem:

- ✓ visu ģimenes locekļu apzināšana, mājsaimniecībā dzīvojošie, draugi, paziņas, kaimiņi, u.c.
- ✓ ģimenes attiecības (partnerattiecības, attiecības ar bērniem, u.c.)
- ✓ vērtības, tradīcijas, ieradumi, prasmes (saskarsmes, bērna aprūpes un audzināšanas, materiālo resursu izmantošanas, darba, mājsaimniecības vadīšanas, u.c.)

Labklājības ministrija

Identificētie riski (novērtēšana)

Nepietiekama informācija:

- ✓ **no iepriekšējas dzīves vietas sociālā dienesta un bāriņtiesas**
- ✓ **informācija par situāciju no citām juridiskām un fiziskām personām**
- ✓ **par ārpusģimenes aprūpi** (audžuvecāki, aizbildņi, institucionālā)

Labklājības ministrija

Novērtēšanas metodes

- ✓ **genogramma**
- ✓ **ekokarte**
- ✓ **vides un personas resursu skala (stipro un vājo pušu izvērtējums, iekšējo un ārējo resursu izvērtējums)**
- ✓ **funkcionālās novērtēšanas skala ("zirneklis")**
- ✓ **pamatvajadzību novērtējums**
- ✓ **riska faktoru novērtēšana ģimenēs, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi** (saskaņā ar MK noteikumu Nr. 291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” 1.pielikumā minētiem kritērijiem un 2.pielikumā noteikto anketu) u.c.

Labklājības ministrija

Apsekošana dzīves vietā (noteikts mērķis)

Vērtē pamatvajadzību nodrošinājumu (mājoklis, ēdiens, apģērbs, veselības aprūpe, obligātā izglītība)

piemēram, mājokļa vērtējums:

✓ **telpu iekārtojums, higiēna** (virtuve, guļamtelpa, dzīvojamā telpa, u.c.)

✓ **komunikācijas** (ūdens, elektrība, apkure, u.c.)

✓ **bērnām mācībām un atpūtai nepieciešamais inventārs u.c.**

Jāvērš uzmanība!!!

✓ **bērna viedoklis**

✓ **apdraudējums bērnam** (traumas, trauksme u.c.)

✓ **emocionālās attiecības starp ģimenes locekļiem**

✓ **mājdzīvnieki un attieksme pret tiem u.c.**

Labklājības ministrija

Identificētie riski (plānošana)

Neprecīzi vai nav:

- ✓ **definēta problēma, noteikti mērķi, konkrēti, terminēti uzdevumi, sagaidāmie rezultāti**
- ✓ **atbildīgā darbinieka vienošanās ar klientu par veicamajiem pasākumiem sociālās problēmas atrisināšanai vai mazināšanai**
- ✓ **noteikta sadarbība ar citām institūcijām un speciālistiem** (bāriņtiesa, policija, skola, slimnīca, ģimenes ārsts, u.c.)
- ✓ **resursu piesaiste**
- ✓ **noteikti dzīves vietas apsekošanas un tikšanās laiki** (mērķis)

Labklājības ministrija

Identificētie riski (plāna realizēšana)

Trūkst informācijas par:

- ✓ **plānoto uzdevumu izpildi/neizpildi** (apmeklējumu, aktivitāšu reģistrācija, sarunu protokoli, u.c.)
- ✓ **klientu motivēšanu, izglītošanu, konsultēšanu**
- ✓ **sadarbību ar citām institūcijām un speciālistiem** (bāriņtiesa, policija, skola, slimnīca, sociālo pakalpojumu sniedzēji, psihologs, u.c.)
- ✓ **speciālistu rekomendāciju ieviešanu**
- ✓ **piešķirtajiem sociālajiem pakalpojumiem un palīdzību** (nodrošina pakalpojumu piesaisti mainīgās situācijās)

Labklājības ministrija

Identificētie riski (Novērtēšana)

Netiek nodrošināta klienta situācijas izmaiņu un intervences procesa efektivitātes vērtēšana, t.sk.:

- ✓ **sasniegtie/nesasniegtie mērķi**
- ✓ **klienta sadarbība un motivācija**
- ✓ **izmaiņas turpmākajā rehabilitācijas/intervences plānā vai intervences noslēgums** (noteikta uzraudzība)

Labklājības ministrija

Klienta lieta

Klienta lieta - sociālā darbinieka veidots dokumentu kopums par sociālo gadījumu, kuru izmanto sociālā gadījuma risināšanas gaitā iegūtās informācijas pierakstīšanai, sistematizēšanai

- ✓ **saturiska kvalitāte**
- ✓ **izsekojamība**
- ✓ **apjoma samērīgums**
- ✓ **nodrošināta atbilstoša lietas noformēšana un uzglabāšana**

Labklājības ministrija

Aktualizējamie resursi!!!

- ✓ **savlaicīga intervence riska ģimenēs** (atpazīšana, resursu un risku vērtēšana u.c.)
- ✓ **krīzes situāciju atpazīšana un neatliekama rīcība ārkārtas situācijās** (bērna drošības apdraudējuma gadījumi)
- ✓ **reaģēšana uz būtiskām izmaiņām un to dokumentēšana**
- ✓ **samērīga un pamatota iejaukšanās no dienesta speciālistu puses**
- ✓ **gadījuma vadīšanas pēctecības nodrošināšana**
- ✓ **uzraudzības pasākumu noteikšana pēc gadījuma slēgšanas**

Labklājības ministrija

Aktualizējamie resursi!!!

- ✓ **sociālajā dienestā noteikta vienota sociālā gadījuma vadīšana un dokumentēšana**
- ✓ **sociālajā dienestā izveidots un nodrošināts regulārs iekšējās kontroles process un uzraudzība**
- ✓ **darbinieku kompetences**
- ✓ **darbinieku kvalifikācijas celšanas pasākumi, supervīzijas**
- ✓ **savlaicīgi veikts preventīvais darbs** (atbalsta grupas, izglītojoši pasākumi, pasākumi ģimenēm, u.c.)
- ✓ **atbalsta pakalpojumu attīstīšana** (ģimenes asistenti, atbalsta personas ģimenēm, u.c.)

Labklājības ministrija

Noderīga informācija

✓ **Klienta kartes paraugs**

<http://www.lm.gov.lv/text/3141>

✓ **Darbs ar ģimenēm ar bērniem**

Videokonferences materiāli

<http://www.lm.gov.lv/text/1418>

✓ **Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas
metodiskie materiāli**

http://www.bti.gov.lv/lat/metodiska_palidziba/

Labklājības ministrija

PALDIES PAR UZMANĪBU!

**Sociālo pakalpojumu kvalitātes kontroles departamenta
direktora vietniece Dzintra Kandere,
dzintra.kandere@lm.gov.lv, 67021650**